

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 11 wrzesień 2009 r.

URZĄD MIEJSKI w Cieszynie	
Wpł.	2009 -09- 14
Wyst. Zaratw. p. <i>Selmeke</i>
L.dz.	<i>21122/09</i> zat.

Pan
Bogdan Ficek
Burmistrz
Miasta Cieszyna

LKA-410-14-11/2009
P/09/134

*a) z-ca bis
M. W. Gubinski
Kierownictwo NIK
b) QJR
c) B.F.*

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach skontrolowała Urząd Miasta w Cieszynie², w zakresie gospodarowania w latach 2006 – 2008 stałymi odpadami komunalnymi, w tym zwłaszcza ulegającymi biodegradacji.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 10 sierpnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Gminy w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. Niski postęp wprowadzania na terenie gminy selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w zakresie frakcji wymienionych w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy³, stwarzający zagrożenie nieosiągnięcia przez Gminę w 2010 r. zakładanego poziomu tej zbiórki i niezyskania odpowiedniego ograniczenia składowania odpadów komunalnych na składowisku. Zebrane w 2008 r. 56,6 Mg odpadów

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”

² Zwany dalej „Urzędem”

³ Zwanym dalej „regulaminem utrzymania czystości”

wielkogabarytowych, 315,4 Mg odpadów budowlano-remontowych i 18,4 Mg niebezpiecznych stanowiło jedynie odpowiednio 14,2 %, 57,8 % i 46,0 % ilości tych odpadów planowanej w PGO do zbiórki i odzysku w 2010 r. Z kolei zebrane w 2008 r. 134 Mg odpadów ulegających biodegradacji (papieru, tektury i odpadów zielonych) stanowiło tylko 10,4 % ilości odpadów ulegających biodegradacji, jaka powinna być poddana recyklingowi w 2010 r. Udział zatem zbieranych selektywnie odpadów, w ogólnej ilości zbieranych odpadów komunalnych, w latach 2006 - 2008 wynosił odpowiednio 3,7 %, 5,3 % i 4,6 % i był blisko dwukrotnie niższy od poziomu selektywnej zbiórki (10 %), jaki w 2010 r. zakładany jest do osiągnięcia w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami, a także niższy od poziomu selektywnej zbiórki osiągniętego w Gminie w 2005 r. (5,8 %).

Powyższe spowodowane było brakiem lub niepełną realizacją zadań, ustalonych w Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Cieszyn⁴. Spośród 11 zaplanowanych zadań, w latach 2006 - 2008 nie zrealizowano czterech, a dalsze trzy wykonano z opóźnieniem. I tak, w przypadku zadania dotyczącego wybudowania w 2007 r. instalacji do demontażu odpadów wielkogabarytowych, w lipcu 2009 r. analizowano zasadność jego realizacji. Dopiero w listopadzie i grudniu 2007 r. uruchomiono Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych⁵ oraz zakupiono specjalistyczny samochód do zbiórki takich odpadów. W ogólnodostępnych punktach miasta ustawiono tylko 3 gniazda (12 pojemników) do selektywnej zbiórki odpadów typu papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne oraz 12 pojemników w aptekach na zbieranie przeterminowanych leków, wydając na ten cel łącznie 22,5 tys. zł, tj. 11,8 % zaplanowanych wydatków. Nie propagowano wśród mieszkańców gminy indywidualnych form kompostowania bioodpadów przyjmując, że jest to działanie sprzeczne z wdrożonym przez Zakład Gospodarki Komunalnej⁶ systemem zbiórki tych odpadów oraz rozważaną obecnie możliwością budowy na terenie gminy kompostowni tych odpadów. Stwierdzono, że w przypadku przedmiotowej kompostowni (nie zakładano jej realizacji w PGO) do lipca 2009 r. nie podjęto decyzji w sprawie jej budowy (opracowywano dokumentację koncepcyjną), m.in. z powodu niezakończenia trwających od 2008 r. rozmów z władzami innych gmin powiatu cieszyńskiego w sprawie budowy kompostowni międzygminnej.

Zdaniem NIK, aktualny stan gospodarowania odpadami, zwłaszcza ulegającymi biodegradacji, stwarza realne zagrożenie, że Gmina nie zrealizuje, określonego

⁴ Zwany dalej „PGO”.

⁵ Zwany dalej „GPZON”.

⁶ Zwany dalej „ZGK”.

w art. 16 a pkt 4 ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r.⁷ oraz w dyrektywach Unii Europejskiej, obowiązku ograniczenia do końca 2010 r. masy odpadów ulegających biodegradacji, kierowanych do składowania - do nie więcej niż 75 % wagowo, w stosunku do ilości tych odpadów wytworzonych w 1995 r., co dla Gminy wynosi 1 293,5 Mg.

2. Uchwalonego przez Radę Miejską 26 stycznia 2006 r. regulaminu utrzymania czystości, z 13 dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych innych ustaw⁸, nie dostosowano do zapisów uchwalonego w 2004 r. PGO, co stanowiło naruszenie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁹. W regulaminie nie określono bowiem poziomu odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, dopuszczonych do deponowania na składowiskach oraz nie ujęto postanowień dotyczących postępowania z odpadami niebezpiecznymi i zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym. Uzupełnienie regulaminu utrzymania czystości o postanowienia dotyczące ww. zagadnień nastąpiło uchwałą Rady Miejskiej w dniu 28 lutego 2008 roku.

Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa¹⁰ nie podanie dopuszczalnego poziomu deponowania na składowiskach odpadów ulegających biodegradacji wyjaśniał błędną interpretacją przepisów, a brak postanowień dotyczących odpadów niebezpiecznych oraz zużytego sprzętu nie funkcjonowaniem wówczas na terenie gminy zbiórki tych odpadów. Zdaniem NIK, stwierdzonego stanu nie usprawiedliwiają okoliczności przedstawione w wyjaśnieniach co do odpadów niebezpiecznych, gdyż w PGO przewidywano w latach 2004 - 2007 selektywną zbiórkę tych odpadów. Ponadto art. 4 ust. 2 pkt 1 ppkt a ustawy o utrzymaniu czystości stanowi, że regulamin określa m.in. wymagania w zakresie selektywnego zbierania i odbierania powstających w gospodarstwach domowych odpadów niebezpiecznych.

3. Rada Miejska dopiero 31 sierpnia 2006 r. uchwaliła, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości, górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi świadczone przez przedsiębiorców w zakresie odbierania odpadów komunalnych, pomimo że powyższy przepis obowiązywał od 13 października 2005 r.

Przeprowadzona przez NIK wrywkowa analiza opłat stosowanych przez przedsiębiorców wykazała, że w przypadku pojemników o pojemności 110 litrów,

⁷ Dz. U z 2007 Nr 39, poz. 251 ze zm., zwanej dalej „ustawą o odpadach”

⁸ Dz. U. Nr 175, poz. 1458 ze zm., zwanej dalej „ustawą z 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach”

⁹ Dz. U. Nr 236, poz. 2008, zwana dalej „ustawą o utrzymaniu czystości”

¹⁰ Zwanego dalej „Wydziałem OŚiR”

w latach 2006 – 2008 trzech przedsiębiorców stosowało przez okres 1 - 3 lat opłaty wyższe od 1,4 % do 23,7 % od górnych stawek uchwalonych przez Radę Miejską. W ocenie NIK nie zasługują na uwzględnienie wyjaśnienia Naczelnika Wydziału OŚiR, że Urząd w latach 2006-2008 nie prowadził kontroli stosowanych przez przedsiębiorców opłat, ponieważ takiego obowiązku nie nakładają przepisy ustawy o utrzymaniu czystości, a ponadto w tym zakresie nie wpływały do Urzędu skargi mieszkańców.

4. W latach 2006 - 2008 w Gminie nie prowadzono ewidencji umów na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w sposób zapewniający realizację, wynikającego z art. 3 ust. 3 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości, obowiązku kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców przepisów wynikających z tej ustawy.

Stwierdzono, że w Urzędzie ww. ewidencję stanowił dotychczas zbiór przedkładanych przez przedsiębiorców wykazów zawartych, rozwiązanych i wygasłych umów na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, co jak Burmistrz potwierdzał w swoich wyjaśnieniach, stwarzało trudności w ustaleniu właścicieli nieruchomości nie mających zawartych stosownych umów. Zdaniem NIK, zbiór ten nie zapewniał również uzyskiwania rzetelnych danych w tym zakresie. Tak np. Urząd wykazał kontrolerom wzrost ogólnej liczby umów posiadanych przez właścicieli nieruchomości (z 3 844 na dzień 31 grudnia 2005 r. do 4 172 na dzień 31 grudnia 2008 r., tj. o 328), pomimo że w latach 2006 - 2008 liczba zawartych nowych umów przez przedsiębiorców (207) była niższa od liczby umów przez nich rozwiązanych (323). Ustalono ponadto, że w Urzędzie do lipca 2009 r. nie uruchomiono programu komputerowego EKO-KOSZ, zakupionego w sierpniu 2006 r. w celu prowadzenia ewidencji umów. Spośród 4 675 nieruchomości zabudowanych na terenie Gminy do programu tego dotąd wprowadzono dane dotyczące 39,6 % właścicieli umów.

Przyczyną niewielkiego zaawansowania prac w tym zakresie (ich zakończenie przewidywane jest w I kw. 2010 r.) zdaniem Burmistrza był brak pracownika Wydziału OŚiR, odpowiedzialnego za prowadzenie spraw z zakresu gospodarowania odpadami. Zdaniem NIK powyższe nie stanowiło dostatecznego usprawiedliwienia stwierdzonego w tym zakresie stanu.

Burmistrz ponadto wyjaśnił, że przy aktualnym stanie ewidencji umów nie jest możliwe precyzyjne określenie liczby właścicieli nieruchomości (również liczby mieszkańców) objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych, równocześnie jednak stwierdził, że według szacunków Urzędu – przy uwzględnieniu przypadków,

że jedną zawartą umową objętych było również kilka nieruchomości – zorganizowaną zbiórką na koniec 2008 roku objętych było co najmniej 4 504 zabudowanych nieruchomości na terenie gminy, tj. 96,3 % ogółu.

Zdaniem NIK, w świetle przedstawionych wcześniej ustaleń szacunki te nie wynikają z danych podlegających weryfikacji.

Ponadto NIK zwraca uwagę, że zgodnie z art. 16 a pkt 1 ustawy o odpadach obowiązkowym zadaniem własnym gminy jest objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, a zgodnie z harmonogramem ustalonym w Krajowym i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami cel ten miał być osiągnięty w latach 2006 - 2007.

Tymczasem stwierdzono, że w latach 2006 - 2008 Burmistrz nie wydawał, na podstawie art. 6 ust. 6 i ust. 7 ustawy o utrzymaniu czystości, decyzji w sprawie zorganizowania odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości nie mających podpisanych umów, a także nakazów wyposażania nieruchomości w urządzenia do gromadzenia odpadów komunalnych, co tłumaczono prowadzeniem przez Straż Miejską kontroli właścicieli nieruchomości. W wyniku tych kontroli w latach 2006 - 2008 sformułowano i wyegzekwowano realizację 132 wniosków o zawarcie umów z przedsiębiorcami oraz odpowiednio 41 wniosków o wyposażenie nieruchomości w urządzenia do zbierania odpadów komunalnych.

Zdaniem NIK istniejący stan zwiększał ryzyko nielegalnego pozbywania się odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości do środowiska, co potwierdziły oględziny pięciu dzikich wysypisk, gdzie na 3 z nich (przy ulicach: Katowickiej, Frysztańskiej, Kościuszki) znajdowały się świeżo porzucone odpady budowlane, szklane i z tworzyw sztucznych. Łącznie, w latach objętych kontrolą, na terenie Gminy, w wyniku podjętych przez Straż Miejską działań, administratorzy nieruchomości i Miejski Zarząd Dróg¹¹ zlikwidowali 31 dzikich wysypisk odpadów.

5. W latach 2006 – 2008 mało skutecznie egzekwowano od przedsiębiorców wypełnianie obowiązku, określonego w art. 9 a ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości, dotyczącego przekazywania w terminie do 15 dnia po upływie każdego miesiąca wykazów właścicieli nieruchomości, z którymi w poprzednim miesiącu zawarto umowy na odbieranie odpadów komunalnych lub z którymi umowy rozwiązano bądź wygasły.

¹¹ Zwanym dalej „MZD”

Stwierdzono, że za wyjątkiem ZGK, działający w latach 2006 - 2008 przedsiębiorcy (odpowiednio ośmiu, siedmiu i dziewięciu) wymagane wykazy umów zawartych z właścicielami nieruchomości (a także rozwiązanych i wygasłych) przekazywali z opóźnieniem wynoszącym od 2 - 68 dni w 2006 r., od 1 - 75 dni w 2007 r. oraz od 1 do 163 dni w 2008 r. Kierowanie przez Urząd w latach 2007-2008 pism do przedsiębiorców, przypominających o obowiązku terminowego przekazywania przedmiotowych wykazów umów, jak wykazują powyższe dane nie zapewniły przestrzegania ww. przepisu.

6. W latach objętych kontrolą nie egzekwowano od przedsiębiorców wypełniania obowiązku, określonego w art. 9 a ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości, dotyczącego przekazywania w zakresie wymaganym ww. przepisem informacji rocznych o masie i rodzajach odebranych odpadów komunalnych i sposobach ich zagospodarowania.

Stwierdzono, że w składanych Burmistrzowi informacjach rocznych nie było wymaganych danych o masie odpadów ulegających biodegradacji deponowanych na składowiskach odpadów. Naczelnik Wydziału OŚiR wyjaśniał, że dane te mogły być określone jedynie teoretycznie w oparciu o wskaźniki zawarte w PGO. W latach objętych kontrolą Wydział OŚiR weryfikował jedynie rzetelność informacji rocznych przekazywanych przez ZGK.

Według przekazanych za lata 2006-2008 informacji rocznych, zbiórkę selektywnie gromadzonych frakcji odpadów komunalnych (w tym odpadów ulegających biodegradacji) na terenie Gminy prowadziły jedynie 4 z 11 podmiotów odbierających te odpady, a sortowanie oraz prowadzenie odzysku frakcji odbieranych odpadów komunalnych, w tym ulegających biodegradacji, wykazywały odpowiednio dwa i trzy z tych podmiotów.

NIK zwraca uwagę, że w wydawanych przedsiębiorcom zezwoleniach na odbiór odpadów komunalnych Burmistrz ustalał m.in., że mają oni obowiązek systematycznie zwiększać ilość odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do kompostowania i deponować na składowiskach ilości tych odpadów, zgodne z dopuszczalnym poziomem ustalonym w PGO.

7. Naruszenie przez Burmistrza postanowień art. 10 ust. 4 ustawy z 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach, w związku z nie wygaszeniem z urzędu bez odszkodowania zezwoleń na odbiór odpadów komunalnych dla 14 przedsiębiorców, którzy w wymaganym terminie - do 13 października 2006 r.¹² - nie złożyli wniosków o zmianę posiadanych zezwoleń.

¹² Wynikającym z daty opublikowania przez Burmistrza wymagań dla przedsiębiorców.

Spośród tych przedsiębiorców 8 złożyło stosowne wnioski z opóźnieniem, w stosunku do ww. terminu, wynoszącym od 21 do 217 dni.

W wyniku skierowanych w lutym 2007 r. przez Urząd pism do 10 przedsiębiorców oraz w związku z nie złożeniem wymaganych wniosków przez 7 z nich Burmistrz 29 i 30 marca 2007 r. wydał decyzje wygaszające ich zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych. Opóźnienie w podjęciu tych działań wyjaśniano długotrwałą absencją pracownika Wydziału OŚiR, co zdaniem NIK nie usprawiedliwia dopuszczenia do zaistnienia tej nieprawidłowości.

8. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie prowadzono postępowania administracyjne, w zakresie wydawania przedsiębiorcom zezwoleń na odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości, z naruszeniem terminów określonych w art. 35 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹³. Stwierdzono, że spośród 10 przeanalizowanych postępowań, w dwóch przypadkach wydanie zezwoleń nastąpiło po 34 i 45 dniach od momentu złożenia przez przedsiębiorców wniosków, natomiast w dwóch innych przypadkach pisma do przedsiębiorców w sprawie uzupełnienia złożonych wniosków zostały wysłane po 35 i 55 dniach od daty złożenia przez nich wniosków. Powyższe tłumaczono zakłóceniami w pracy Wydziału OŚiR wynikłymi z długotrwałej absencji pracownika.

9. W latach 2006 – 2008 nie skorzystano z określonego art. 8 b ust. 1 i ust. 5 ustawy o utrzymaniu czystości uprawnienia do kontroli działalności przedsiębiorców prowadzących odbiór odpadów komunalnych, zgodnie z udzielonym im zezwoleniem,.

Zdaniem NIK brak takiej kontroli – wyjaśniany brakiem skarg na działalność przedsiębiorców – umożliwiał nieprzestrzeganie przez przedsiębiorców obowiązujących przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i warunków wydanych im zezwoleń.

10. Na stronie internetowej Urzędu zamieszczono informację o znajdujących się na terenie Gminy zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny w dniu 31 maja 2007 r., po 8 miesiącach od wejścia w życie przepisów art. 3 ust. 2 pkt 6 a ustawy o utrzymaniu czystości.

Stwierdzono ponadto, że w informacji Urzędu, sporządzonej na dzień 30 czerwca 2009 r., obejmującej 18 firm odbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (tylko w przypadku zakupu nowego sprzętu) oraz ZGK, prowadzącego odbiór takiego

¹³ Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm.

sprzętu bez ograniczeń, nie podano 6 zbierających, ujętych w rejestrze przedsiębiorców i organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, prowadzonym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Burmistrz poinformowany o powyższym w trybie art. 51 ust. 4 ustawy o NIK wyjaśnił, że nie ujęcie danych o 6 zbierających spowodowane było nie przekazaniem przez 4 z nich informacji o podjęciu działalności, do czego zobowiązywał ich art. 39 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym¹⁴. Jeden spośród zbierających przekazał do Urzędu przedmiotową informację w dniu 9 lipca 2009 r., a do pozostałych w trakcie kontroli NIK wysłano pisma przypominające o obowiązku przekazywania Burmistrzowi ww. informacji. Do dnia 10 lipca 2009 r. zamieszczoną na stronie internetowej informację o zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny uzupełniono o dane trzech zbierających.

11. Plan Gospodarki Odpadami uchwalono w dniu 28 października 2004 r., z opóźnieniem przeszło 3,5 miesięcznym w stosunku do terminu, określonego w art. 10 ust. 1 ustawy z 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw¹⁵. Opóźnienie to Burmistrz wyjaśniał uzyskaniem opinii stosownych organów do projektu PGO w okresie do 23 sierpnia 2004 r. oraz koniecznością ich analizy i wprowadzenia odpowiednich modyfikacji do tego projektu. NIK zwraca jednak uwagę, że projekt PGO wysłano do zaopiniowania stosownym organom (mającym 2 miesiące na udzielenie opinii), dopiero w dniu 3 czerwca 2004 r., na krótko przed ustalonym w przepisach terminem jego uchwalenia (30 czerwca 2004 r.). Ponadto stwierdzono, że uchwalenie PGO nastąpiło bez uwzględnienia uwag zgłoszonych przez Radę Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Odry, która wydana negatywną opinię dla projektu PGO uzasadniała m.in. ogólnym opisaniem w nim informacji na temat działań dotyczących gospodarowania odpadami niebezpiecznymi. Burmistrz wyjaśnił, że nie ma formalnego obowiązku uwzględniania uwag zawartych w opiniach.
12. Do dnia 3 sierpnia 2009 r. nie zaktualizowano PGO, co było niezgodne z art. 14 ust. 14 ustawy o odpadach stanowiącym, że plany gospodarki odpadami podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata (28 październik 2008 r.).

¹⁴ Dz. U. Nr 180, poz. 1495 ze zm., zwanej dalej „ustawą o zużytym sprzęcie elektrycznym”

¹⁵ Dz. U. Nr 100, poz. 1085 ze zm.

Burmistrz wyjaśnił, że formalnie wymóg aktualizacji PGO został spełniony w 2006 r., gdyż plan ten - uznany przez służby miejskie za aktualny i nie wymagający zmian – jako część składowa Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2006 – 2015 został ponownie uchwalony przez Radę Miejską 23 marca 2006 r.

NIK zwraca jednak uwagę, że przedstawiając wspomniany plan do ponownego uchwalenia Radzie Miejskiej:

- nie uwzględniono w nim wprowadzonych w październiku 2005 r. zmian w przepisach ustawy o odpadach, m.in. wynikających z wejścia w życie od 1 stycznia 2006 r. art. 15 ust. 7 a stanowiącego, że GPO obejmuje tylko odpady komunalne, a GPO z 2004 r. obejmował również inne odpady (w tym przemysłowe),
- nie wystąpiono o wymagane opinie Zarządu Województwa, Zarządu Powiatu i właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, co stanowiło naruszenie przepisów art. 14 ust 7 pkt 4 i ust. 12 a ustawy o odpadach.

Burmistrz wyjaśnił, że obecnie prowadzone są prace w celu aktualizacji PGO, których zakończenie przewidywane jest do końca 2009 r.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie:

1. Zwiększanie ilości odbieranych w sposób zorganizowany odpadów komunalnych na terenie gminy z 11 250,5 Mg w 2006 r. do 13 147,2 Mg w 2007 r. i 12 881,0 Mg w 2008 r. i podwyższenie udziału zebranych odpadów do ilości odpadów wytworzonych (określonej w PGO) z 81,1 % do 94,8 % i 93,6 %.
2. Terminowe opublikowanie przez Burmistrza (13 kwietnia 2006 r.) wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie na terenie gminy działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
3. Sporządzenie i terminowe przedłożenie Radzie Miejskiej i Zarządowi Powiatu, zgodnie z postanowieniami art. 14 ust. 13 pkt 1 ustawy o odpadach, sprawozdań z realizacji PGO za okres październik 2004 – grudzień 2006 oraz za lata 2007 – 2008.
4. Podejmowanie działań edukacyjnych i promocyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, m. in. przez udział w akcji „Sprzątanie Świata”, organizowanie konkursu dla uczniów szkół „Zbieraj baterie - chroń środowisko”, publikację artykułów proekologicznych na łamach lokalnej gazety oraz wydawanie kalendarza i ulotek promujących selektywną zbiórkę odpadów.

5. Zapewnienie pracownikom Urzędu i jednostek gminnych prowadzących gospodarowanie odpadami komunalnymi udziału w specjalistycznych szkoleniach.
6. Finansowanie zadań związanych z gospodarowaniem odpadami, dotyczących m.in. opracowania dokumentacji i budowy gminnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych (GPZON), wykonania dokumentacji kompostowni i rekultywacji składowiska odpadów, zbierania i segregacji przez ZGK selektywnie gromadzonych odpadów komunalnych, utrzymania GPZON, drukowania materiałów promocyjnych i edukacyjnych. Na powyższe zadania ze środków Gminy w latach 2006-2008 wydatkowano łącznie 628,8 tys. zł.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. **Podjęcie działań organizacyjnych w celu zapewnienia terminowego wykonywania zadań dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi, wynikającymi z przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz planu gospodarki odpadami, a w szczególności w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych oraz prowadzenia na terenie gminy selektywnej zbiórki poszczególnych frakcji tych odpadów, w tym biodegradowalnych, niebezpiecznych, wielkogabarytowych i poremontowych.**
2. **Prowadzenia ewidencji umów zawartych przez właścicieli nieruchomości z przedsiębiorcami na odbieranie odpadów komunalnych, w sposób zapewniający skuteczną i bieżącą kontrolę wypełniania przez nich obowiązków wynikających z regulaminu utrzymania czystości i porządku.**
3. **Zaktualizowanie Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy.**
4. **Egzekwowanie od przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych, rzetelnego wypełniania obowiązków w zakresie sporządzania i przekazywania Burmistrzowi rocznych informacji o ilości i rodzajach zbieranych odpadów komunalnych oraz sposobach ich zagospodarowania, a także wykazów właścicieli nieruchomości, z którymi zawarto umowy na odbieranie odpadów komunalnych oraz wykazów właścicieli, z którymi umowy rozwiązano lub wygasły.**
5. **Kontrolowanie przedsiębiorców prowadzących na terenie gminy gospodarowanie odpadami, w zakresie zgodności wykonywanej przez nich działalności z udzielonymi im zezwoleniami.**

6. Zapewnienie terminowego prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie wydawania przedsiębiorcom zezwoleń na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 20 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

D Y R E K T O R
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Katowicach
Edmund Sróka